

**IZVRŠILNI ODBOR
MESTNEGA LJUDSKEGA ODBORA
J U B L J A N A**

Z A P I S N I K

45. redne seje Izvršilnega odbora MLO glavnega mesta Ljubljane, ki
bila v sredo 3. januarja 1951 od 16. do 18.30 ure v sejni sobi
predsedstva MLO, Lingarjeva ulica števil. 1/I.

a v z o č 1:

predsednik: Maležič Matija
podpredsednika: Sitar France
Gorjanc Joško
tajnik: Kovačič Leo
člani: Drobež Franc
Jelenc Aleš
Kocjan arh. Danilo
Kodela Viktor
Miklavič Zvone
Kutin Franc
Naglič Stane
Nebec Franc
Podbregar Erna
Rakar Iva
Repič Ivanka
Trtnik Lojze
Zdešar Henrik

vabljeni: Maton Ivan za poverjenišтво za delo
Šter Milan za poverjenišтво za obrt
Resnik Julči za Mestno kontrolno komisijo
Ing. Šega Janez za poverjenišтво za kmetijstvo
Predsedniki vseh Rajonskih LO
Hafner Vinko in Svetina, zastopnika Komiteja za
zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti
pri vladi LRS

Flegar Avgust za org.-instruktorski odsek

odsotni: Maček Polde
Skitek Ermin
Pelko Gašper
Pleško Srečko
Puhar Dominik
Kveder Fani

Tov. predsednik Maležič Matija otvori 45. redno sejo Izvršilnega
odbora ter predlaga naslednji

d n e v n i r e d:

prašanje organizacije izvršilnih odborov Mestnega in Rajonskih
ljudskih odborov.

Soglasno sprejeto!

Vprašanje organizacije izvršilnih odborov Mestnega in Rajonskih IO

Tov. predsednik Maležič navede, da morajo imeti mestni kot rajonski ljudski odbori v enem tednu po izvršenih volitvah svoje prvo zasedanje, na katerem bo potrebno prikazati organizacijo izvršilnih odborov. V ta namen bi se na današnji seji prediskutiralo in sklenilo, kakšna naj bo organizacija izvršilnih odborov. Nejasnosti so predvsem pri rajonskih izvršilnih odborih. Zediniti bi se bilo, v katerih primerih bi se osnovala poverjenišтва in v katerih svete. Poleg volitev izvršilnih odborov pa bo potrebno na prvem zasedanju novoizvoljenih ljudskih odborov izvoliti tudi nekatere svete državljancev in komisije državljanov.

Tov. tajnik Kovačič poroča v zvezi z novo organizacijo, da se je treba predvsem odločiti, koliko bo organizacijskih enot, ki jim bodo načelovali člani izvršilnega odbora in to v mestnem in rajonskem merilu ter kakšno obliko naj bi imele te organizacijske enote, ali naj bi ostala poverjenišтва, odnosno ali naj bi se preimenovali v svete. Kar se tiče izvršilnega odbora pri MLO ostanejo še nadalje v njegovem sestavu planska komisija, kontrolna komisija, poverjenišтво za finance, poverjenišтво za delo, dočim predlaga Svet za zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti, da bi se poverjenišтва za zdravstvo, za socialna skrbstvo, za kulturo in znanost pretvorila v svete, kar pomeni, da za te dejavnosti ne odgovarja 1 človek, temveč celoten kolektiv. Te svete mora izvoliti Mestni ljudski odbor.

Nadaljnje vprašanje je obstoj dveh svetov in to Svet za blagovni promet in Svet za komunalne zadeve. Pri obeh teh svetih, predvsem pa pri Svetu za blagovni promet se je pokazalo, da sta predsednik sveta in poverjenik za trgovino in preskrbo v glavnem delala eno in isto, kar se je stanje preskrbe dnevno spreminjale in praktično ni bilo mogoče po teh vprašanjih tako pogosto sklicovati Svet na zasedanje in je tako na eni strani ukrepal poverjenik za trgovino in preskrbo, po drugi strani pa predsednik Sveta za blagovni promet. Pri osnovanju teh svetov ni bila mišljena samo postavitev predsednika sveta, temveč prvenstveno koordinacija deločenega števila poverjenikov, kar bi bilo potrebno obdržati tudi še nadalje. Tu je mišljeno vprašanje lokalne industrije, obrti, trgovine, široke potrebnje, služnostnih podjetij, ki se tiče vseh resorov, ki so združeni v svetu in je med temi resori koordinacija tudi potrebna. Isto je pri Svetu za komunalo. Treba bi bile ustvariti bolj elastično oblike koordinacije in bi morde kazalo mestu dosedanje oblike zadolžiti člana IO, ki bi to delo koordiniral. Predvsem pa je to naloga celotnega izvršilnega odbora, odnosno predsednika, podpredsednika in tajnika.

V načelu bi bilo upoštevati navodila Sveta za zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti pri vladi LRS dana okrajnim ljudskim odborom. Po teh navodilih bi se ukinil Svet za blagovni promet ter bi se osamosvojilo poverjenišтво za turizem in gostinstvo. Glavna direkcija lokalne industrije, ki združuje v sebi podjetja 5-6 panog, ki pa ne predstavlja višjega združenja, naj bi se preimenovala v Svet za lokalno industrijo. V ta svet naj bi bil vključen tudi poverjenik za trgovino in preskrbo v svrhu sedelevanja pri distribuciji, svetovanja v problemih asertimenta proizvodnje za široko potrebnje itd. Prediskutirati bi bilo, če bi kazalo iz sličnih razlogov pritegniti v ta svet še poverjenika za obrt in poverjenika za gradnjo, za komunalne zadeve, da se tako koordinira vso proizvodnjo, ki služi široki potrebnji. Slični svet bi moral biti še pri

dosedanjem komunalnem poverjeništvu. Samo poverjenišтво pa bi moralo sodelovati s poverjeništvom za lokalni promet, stanovanjske zadeve, turizem in gostinstvo, kulturo in poverjeništvom za notranje zadeve.

Kar se tiče rajonskih ljudskih odborov je tam še vedno preveč birokratskega aparata, ki pa se ne more znižati vse dotle, dokler se ne izvede celotna reorganizacija izvršilnih odborov. V merilu rajona naj bi odpadla planska komisija, katere delo bi v načelu vršil IO, tehnično delo pa bi opravljal organ, dodeljen predsedniku za gospodarsko analizo. Dalje bi v okviru RLO ne obstojal ločen resor za industrijo, za gradnje, za turizem in gostinstvo, za komunalo. Rešiti bi bilo vprašanje poverjeništvov za delo, poverjeništvov za kmetijstvo, ki v merilu RLO ne vrši strokovnih kmetijskih nalog.

Tov. Matoh pripeni, da bi poverjeništvov za delo na rajonih lahko odpadla, ker bi se s tem kader na rajonih znižal za 11 ljudi, v mestnem merilu pa povečal le za 2 človeka.

Tov. Šefic navaja, da poverjeništvov za delo na rajonih niso dobro uspevala, ker si niso znala polskati pravega dela, ki bi ga morala vršiti. Z dobrim kadrom in s pravimi prijemi dela, pa bi rajonska poverjeništvov za delo imela mnogo posla in bi bila tudi še v nadalje potrebna. Skrbeti bi morala za naraščaj, imeti stalno povezavo z delavskimi sveti v podjetjih glede delovnih pogojev, strokovnih izpitov in elično.

Tov. Ponikvar je mnenja, da se bodo s prenosom sklepanja pogodb na delavske svete v podjetjih, pri obrtništvu pa na obrtno zbornice, poverjeništvov za delo na rajonih lahko ukinila. Ne zli se mu pa umestno ukinitve poverjeništvov za kmetijstvo do časa, dokler ne začne v redu poslovati Zadrudni sklad, v katerega sklop bodo vključene tudi ekonomije, za katere opravlja doslej vse planske delo kmetijsko poverjeništvov na rajonih.

Tov. Nebec pritrdi naziranju tov. tajnika, da sedanja oblika Sveta za blagovni promet posega v kompetence poverjeništvov za trgovino in preskrbo, kot tudi poverjeništvov za turizem in gostinstvo, kjer Svet nima svojega aparata. Naloge trgovine so predvsem operativnega značaja in se je pokazalo, prenašanja direktiv od Sveta na poverjeništvov le zaviranje pri izvajanju ukrepov. Smatra za potrebno povečati med trgovino, uprave za odkup in gostinstvom, ni pa za to potrebne posebnega sveta kot nadrejenega organa.

Pri RLO pa bi se poverjeništvov za trgovino in gostinstvo združile v eno organizacijsko enoto, v kolikor bi bilo vprašanje gostinstva s ozikom na osnivanje novega združenja še stvar RLO.

Tov. ing. Šega smatra, da bi bile v zvezi z ustanovitvijo Zadrudnega sklada potrebna reorganizacija poverjeništvov za kmetijstvo na MLO kot tudi na RLO. Zaradi decentralizacije kmetijstva na rajone so se pokazale pomanjkljivosti zlasti v smeri evidence veterinarske službe na področju vsega mesta. V Ljubljani ne obstoja evidence s pojavih kušnih bolezni pri živini in bi bilo nujno potrebno, da se pri poverjeništvu za kmetijstvo MLO ustanovi referat za veterinarsko službo, ki bo v povezavi s rajonskimi veterinarji ali pa veterinarskimi ambulantami.

Vse naloge, ki so v zvezi s proizvodnjo zadrudnega kmetijstva, ki obsega 80% vseh kmetov mesta Ljubljane, bi prešle direktno na Zadrudni sklad. S tem bi se močno razbremenilo delo poverjeništvov

za kmetijstvo na rajenih, kot tudi na samem Mestnem ljudskem odberu in bi na rajenih zadostovala dva uslužbenca, mesto dosedanjih 4-5, ednoscne naj bi se ta poverjenistva ukinila kot samostojne organizacijske enote, odsek pa naj bi bil vezan direktno na IO. V kolikor se pa tiče privatnega sektorja kmetijstva, izdajanja potnih živinskih listov, načrte rastlin, planiranja, evidence, izvajanja planskih nalog, pa naj bi to delo vršila poverjenistvo za kmetijstvo pri MLO, ki bi imele 2 ločena referata: referat za živilsko proizvodnjo in za rastlinsko proizvodnjo. S tem prenosom bi se povečalo poverjenistvo pri MLO za 2 osebi, na RLO pa bi se zmanjšalo za 10 ljudi.

V kolikor se tiče gozdarskih referatov, ki so tudi sedaj na rajenih, vsaj kar se tiče logarjev, ki jih je 5 za vse mesto, naj bi se ti logarji pritegnili in vezali na poverjenistvo za kmetijstvo pri MLO.

Za mestna posestva pa naj bi se osnovala posebna direkcija ali poseben referat v sklopu poverjenistva.

Tov. Predsednik Kralj se ne strinja z ukinitvijo kmetijskih poverjenistev na rajonih, ker smatra, da ni čelo poverjenistva samo, kar se tiče načrta in privatnega kmetijstva, temveč je tu tudi vprašanje sadjarstva, čemur se povsem premalo pačnje in kar bi morala biti predvsem stvar rajonov.

Tov. predsednik Kulštrik poudari, da je še vedno v upravnem aparatu toliko neuklerstva, da pride na 151 ljubljancev po 1 uradnik. V primerjavi s posameznimi poverjenistvi pri okraju Ljubljana-okolica vidimo, da je v Ljubljani neprimerne več birokratskega aparat. Politiko mora sprovajati izvršilni odbor, ostalo delo pa izvrševati s čim manjšim aparatom in se bo ta aparat v letošnjem letu moral še zmanjšati. Mogoče bi kazalo v pogledu kmetijstva na rajonih osnovati svete za kmetijstvo, katerim bi načeloval neprofesionalac.

Tov. Hafner Vinke navaja, da se je z okrajnimi ljudskimi odbori razpravljalo o sistemu neplačanih poverjenikov, vendar se bila izražena mnenja, da bi to ne bilo koristno in je bolj priporočljivo, če se združi več panog skupaj, kateri bi načeloval plačan poverjenik. Komite za zakonodajo je mišljenja naj bi na rajonih v sklopu tajništva poleg sekretariata za personalno službo obstojal tudi močnejši pravni odsek, ki bi lahko prevzel tudi posle urejanja službenih odnosov, dalje bi bil v sklopu tajništva sekretar za gospodarske posle, biro za evidence, pomočnik predsednika za gospodarsko analizo in ožja administracija. Samostojna organizacijska enota bi bila poverjenistvo za lokalno gospodarstvo, poverjenistvo za trgovino in gostinstvo, za finance, svet za socialne skrbstvo in zdravstvo, poverjenistvo za prosveto in poverjenistvo za stanovajske zadeve. Ni pa potrebno na rajonih kot samostojno poverjenistvo za kmetijstvo, za čelo, za komunalne zadeve in za obrt ter bi bila vsa ta poverjenistva v sklopu poverjenistva za lokalno gospodarstvo. Upravni aparat v Ljubljani, zlasti na rajonih je še vedno prevelik in bi bilo treba omejiti normative, ki jih imata Celje in Maribor, ko pride na 296 prebivalcev 1 upravni uslužbenec.

S formiranjem upravnega aparata se še ne rešuje gospodarstvo, temveč je za uspeh v gospodarstvu potrebna skrb celotnega izvršilnega odbora in izvajanje konkretnih ekonomskih ukrepov preko delovne sile, kart. strojev, orodja itd.

Tov. tajnik Kovčič smatra, da je od vseh gospodarskih masov na rajona najvažnejša obrt zato, ker tvori prviš gospodarsko

baze rajona in drugič je prav naloga rajona, da v svojem okviru razvija drobne obrt in bi bile kot samostojne poverjeništvu potrebne. Votovo pa je, da je nekatera poverjeništvu na rajonih potrebne ukiniti, vendar je zavzeti pri tem pravilen kriterij.

Tov. Šter navaja, da se na poverjeništvu za obrt pri RIO šestokrat različna gledanja, klasti v pogledu dodeljevanja obrtnih dovoljenj, ki so jih doslej izdajali poverjeniki, po novem obrtnem zakonu pa je za te pristojen izvršilni odbor in bodo v tem pogledu odstranjene marsikatero nepravilnosti, ki so se doslej dogajale. Primerjava poverjeništev za obrt na RIO z okraji ni povsem na mestu, ker imajo rajoni mnogo več obrtne dejavnosti in je mnenja, da bi se z ukinitvijo teh poverjeništev razvoj obrti zavaral. Vsekakor pa bi bile potrebne prekiniti z dosedanje prakso dvotirnega dela, ko se obravnavajo mnogokrat stvari na rajonih in pri Mestnem ljudskem odboru.

Tov. Jelenc odločno zagovarja stališče obstoja poverjeništev za obrt na rajonih, ker bo s tem dana garancija za razvoj obrti, ki se je doslej zapostavljala, kar je v skladu tudi z izvajanjem oblasti po nižjih organih. Prav tako kot pri trgovini, je tudi obrtna dejavnost vezana na gotove predele, za katere razvoj lahko v mnogo večji meri prispevajo rajoni kot pa MLO. Za slab razvoj obrti kot tudi druge uslužnostne dejavnosti pa ni iskati vzroka v decentralizaciji odnosno v upravnem aparatu, temveč predvsem v pomanjkanju materialne baze.

Istega mnenja je tudi tov. Kodela, ki pristavlja, da se prav v obrti močno pojavlja težnja po kapitalistični rasti in bi ob nezadostnem nadzoru prišlo to močneje do izraza.

Tov. predsednik Sitar ugotavlja, da je v letih po osvoboditvi bila obrt zanemarjena in je eden od glavnih vzrokov v tem, ker je bila obrt in industrija združena v eni organizacijski enoti in se je važnost polagala le na prosep industrije. Prav iz naloge dvigniti obrtne dejavnost, so se formirala samostojna poverjeništvu za obrt na MLO in RIO in še poverjeništvu za obrt doslej še niso izvršila ene naloge, ki bi jo morala, še ne more biti varok, da bi se ta poverjeništvu uknila. Združitev obrti v poverjeništvu za lokalne gospodarstvo na rajonu ima lahko za posledico, da bo odgovorni poverjenik v mnogo večji meri posvetil skrb drugim panogam in ne obrtništvu, zato smatram, da je za razvoj obrtništvu nujno potrebno, da ostane kot samostojne poverjeništvu tudi na rajonih. Osnovanje ene zbornice za vse mesto in ene nabavne-prodajne zadrage še ni kriterij za obstoj centralnega poverjeništvu v okviru mesta, temveč je v tem primeru naloga poverjeništvu pri MLO, da te stvari koordinira.

Tov. predsednik Maležič pritrjuje mišljenju diskutantov, da je najvažnejša naloga RIO razvijanje obrti, ki pa ni vezano na gotovo organizacijsko obliko državnega aparata. Ekanemsko je obrtništvu povezano v zadrugi odnosno zbornici, ki posluje za vse mesto, kar peve, da obstoja materialna osnova, ki družti obrtnike mimo rajonov in bi bile verjetno prav, da bi se tudi regulatorni posli reševali v okviru celotnega mesta. Po drugi strani pa je med obrtnimi podjetji mnogo komunalnih in bi bila združitev vseh obrtnih podjetij v poverjeništvu za lokalne gospodarstvo umestna.

Tov. Hafner Vinko poudarja, da je v upravnem aparatu še vedno visok stališ uslužbenstva, ki ga je treba zreducirati na minimalne števile kot ga je imel buržuazni sistem le s te razliko, da je vsebina dela peveem druga od buržuazije. Zato nam daje garancije že

prevzem podjetij po delovnih kolektivih. Širok izvršilni odbor ima stvarno slabost koordinacije in slabost kadrov ter bi v okviru RLO zadostovale v IO 6 profesionalnih poverjenikov in 3 neprofesionalci.

Tov. Rakarjeva je proti predlogu združitve poverjeništv na socialne skrbstve s poverjeništvom za ljudske zdravstve iz razloga, ker je delo poverjeništv za socialne skrbstvo povezano z izvrševanjem mnogih drobnih nalog, ki silijo poverjenika, da se bolj angažira na tem delu in se odmakne od reševanja problemov zdravstva, ki so težje narave. V primeru združitve bi moral imeti poverjenik dva pomočnika in bi zato v pogledu kadra ne bilo nikakih izboljšav. Zdravstveni sveti so sestavljeni iz strokovnjakov in bi v primeru združitve morali v ta svet pritegniti še zastopnike socialnega skrbstva, kar bi oviralo delo ene kot druge panoge. Predlaga, da ostanejo zdravstveni sveti kot samostojni organi na RLO.

Tov. Kovačič navaja, da bi v primeru združitve obeh navedenih poverjeništev v eno poverjeništv morala obstojati dva sveta - svet za zdravstvo in svet za socialne skrbstve, voljen član pa bi moral imeti kot pomočnika zdravstvenega strokovnjaka.

Pri socialnem skrbstvu pa bi bilo rešiti vprašanje uprave za socialno zavarovanje, za kar se po rajonih še vedno zaposluje 3-4 ljudi, mesto da bi se to decentraliziralo na podjetja odnosno izvajalo preke banke.

Tov. Hafner je mnenja, da bi se socialno zavarovanje dodelilo v pristojnost Mestnega ljudskega odbora.

Tov. Repičeva pove, da bo probleme šolstva na RLO reševal svet za prosveto, kateremu bo načeloval član Izvršilnega odbora kot neprofesionalac. V upravnem aparatu pa bi bil po vprašanju šolstva zaposlen le 1 uslužbenec, ki bi se bavil z izvajanjem proračuna, investicij, dajal pomoč pri materialni oskrbi šol, dijaških kuhinj, kolenij in imel povezavo z MOF.

Po vprašanju kontrolne službe omeni tov. Hafner, da se tu še različna neopredeljena mnenja, zlasti v pogledu, v koliko je kontrolna komisija na rajonih potrebna in če ne bi bilo umestneje, da bi se ta organizacijska enota formirala samo v merilu mesta. Za kontrole nad zakonitostjo aktov bi se zadolžil pravni odsek, za ostale specialno kontrolne posle pa bi se pooblastilo Mestno kontrolno komisijo.

Tov. Resnikova pripominja, da je v Ljubljani kontrolni kader v splošnem šibak in da ne bi bilo prav, da bi se kontrolna služba na rajonu ukinila. Iz dosedanje prakse izhaja, da je nujne potreben v svrhu povezave med RLO in MLO na rajonih poseben organ, ki bi signaliziral Mestni kontrolni komisiji stanje na rajonih.

Tov. Šefić dostavi, da se prav vsled skrčenega in slabega kadra pri rajenskih kontrolnih komisijah to močno občuti na terenu.

Po predlogu tov. tajnika Kovačiča se osvoji naslednji

s k l e p i:

Za vodstvo pesameznih upravnih panog pri Izvršilnem odboru MLO in RLO se organizirajo naslednja poverjeništv oz. sveti:

I. Pri Izvršilnem odboru MOK:

1. Planska komisija
2. Kontrolna komisija
3. Svet za lokalno industrijo
4. Poverjenišvo za obrt
5. Svet za komunalne zadeve
6. Poverjenišvo za lokalni promet
7. Poverjenišvo za stanovanjske zadeve
8. Poverjenišvo za gradnje
9. Poverjenišvo za finance
10. Poverjenišvo za trgovino in preskrbo
11. Poverjenišvo za turizem in gostinstvo
12. Poverjenišvo za kmetijstvo
13. Poverjenišvo za delo
14. Svet za ljudske zdravstvo
15. Svet za prosveto
16. Svet za kulturo in umetnost
17. Svet za socialno skrbstvo
18. Poverjenišvo za notranje zadeve.

II. Pri Izvršilnih odborih RIO:

1. Kontrolna komisija
2. Poverjenišvo za obrt in komunalno gospodarstvo
3. Poverjenišvo za finance
4. Poverjenišvo za trgovino in gostinstvo
5. Svet za ljudske zdravstvo
6. Svet za prosveto in kulturo
7. Svet za socialno skrbstvo
8. Poverjenišvo za stanovanjske zadeve
9. Poverjenišvo za notranje zadeve.

Za RIO V pa bi se ta struktura še zmanjšala v okviru dejanskih potreb.

Za prvo zasedanje novoizvoljenega Mestnega ljudskega odbora se delači ponedeljek 15. januar 1951, čeim bi Rajonski ljudski odbori zasedali v času med 8. in 15. januarjem.

Ker se nihče več ne oglasi k besedi, zaključim tov. predsednik seje ob 18.30 uri.

Smrt fašizmu - svesto narodu!

Tajnik:

(K o r e ō i ō Lee)

Novak

Predsednik:

(M a l e ō i ō Matija)

Matija